

SCHOLIERENDEBAT

Vier teams van gymnasia gaan met elkaar in debat over de vraag wat echt leven inhoudt. De jury bestaat uit **MAUREEN SIE** (moraalfilosoof EUR), **IAN BOR** (filosoof), **RENÉ TEN BOS** (hoogleraar wijsbegeerte Nijmegen) en **PHILIPPE BOEKSTAL** (filosoof, Montessori Lyceum Amsterdam).

20:15 - 21:00

UITREIKING SOCRATESBEKER

Uitreiking van de Socrates Wisselbeker voor het meest prikkelende, Nederlandstalige filosofieboek dat in het voorgaande jaar verscheen. De winnaar van vorig jaar, **LUUK VAN MIDDELAAR**, overhandigt de wisselbeker aan de laureaat van dit jaar, o.l.v. Rosan Hollak (NRC Handelsblad).
Genomineerden:
Hans Achterhuis, *De utopie van de vrije markt*
Jan Bransen, *Word zelf filosoof*
Paul Cliteur, *Het monotheïstisch dilemma*
Ton Derksen, *De ware toedracht*
Coen Simon, *Zo begint iedere ziener*

21:05 - 21:40

LEZING ECHTE LEIDERS

In het afgelopen decennium is het poldermodel van onze nationale trots tot iets verwerpelijks geworden. **JOS DE MUL** (hoogleraar wijsgerige antropologie EUR) houdt een pleidooi voor authentieke 'polderpolytiel', dat uitzicht biedt op een aanmerkelijk vrolijkere democratie.

21:50 - 22:30

MODERNE LEVENSKUNST

Vrijheid is ontegenzeggelijk de kostbaarste verworvenheid van de moderne tijd. Tegelijkertijd moeten wij een hoge prijs voor deze vrijheid betalen. **MAARTEN VAN BUUREN** en **JOEP DOHMEN**, auteurs van *De prijs van vrijheid*, *Denkers en schrijvers over moderne levenskunst*, bespreken de relatie tussen vrijheid en het echte leven.

22:35 - 23:15

DIT IS GEEN PIJPSHOW

Terwijl iedereen in zichzelf afdaalt op zoek naar zijn authentieke 'ik', speelt het echte leven zich af aan de oppervlakte, zo tonen filosofen **FRANK MEESTER** (*Zie mij. Filosofie van de ijdelheid*) en **COEN SIMON** (*En toen wisten wij alles. Een pleidooi voor oppervlakkigheid*) in hun show. Samen met filmmaakster **VALERIE GRANBERG** bieden zij een nieuw venster op onze banale wereld. Slechts één ding is zeker in de *Dit is geen pijpshow*: u bent er live bij.

23:25 - 00:10

DE ROMANTIEK VAN WOODSTOCK

Woodstock is hét symbool van het idealisme van de jaren '60, een ogenschijnlijk unieke tijd. Aan de hand van filmbeelden legt **MAARTEN DOORMAN** (filosoof en dichter) het verband tussen Woodstock en paradoxen van de 19e-eeuwse Romantiek.

20:25 - 21:10

DANS SI MORE DANZANDO

Volgens de choreografen **ANDREA LEINE** en **HARIJONO ROEBANA** geeft 'het lichaam een aparte toegang tot de werkelijkheid'.
Korte voorstelling van LeineRoebana met dansers **Tim Persent**, **Heather Ware**, **Matthijs Olieman**.

21:20 - 21:50

Aansluitend een gesprek met de regisseurs en Jenny Slatman (Universiteit van Maastricht, auteur van *Vreemd lichaam*) over de vraag: kan het lichaam denken?

GESPREK ECHTE MENSEN

PETER PAUL VERBEEK (hoogleraar techniekfilosofie Universiteit Twente) en **JENNY SLATMAN** (ethica Universiteit van Maastricht) gaan in gesprek met **ERNO ESKENS** (ISVW) over de vraag wat ons mens maakt. Is het verbeteren van de mens met technologische hulpmiddelen altijd gewenst? Zijn er grenzen aan het ingrijpen in de menselijke natuur?

22:00 - 22:45

22:50 - 23:35

GOOCHELSHOW ECHTE ILLUSIES

De goochelaar laat je van tevoren weten dat hij je zal bedriegen. Maar welke van zijn handelingen zijn schijnbewegingen en welke van zijn beweringen leugens? Filosoof en goochelaar **TILMAN ANDRIS** houdt een ingenieuze show waarin hij de toeschouwer over de eeuwenoude sceptische traditie vertelt en de kunst van illusie en bedrog demonstreert.

COLLEGE ECHTE KUNST

Moet een goed kunstwerk authentiek zijn? Aan de hand van de ideeën van Walter Benjamin, Andy Warhol en Rob Scholten vertelt **THIJS LIJSTER** (filosoof RUG) over het belang van authenticiteit in een kunstobject.

20:25 - 21:10

COLLEGE ECHTE FILOSOFIE

De Filosofie Nacht geeft u de kans om kennis te maken met échte filosofie. Een unieke introductie in de westerse filosofie.
Door **René Gude** (directeur ISVW).

21:10 - 21:55

COLLEGE HET ECHTE LEVEN

Vindt het ware leven plaats in het dagelijkse doen of in het denken? College over Hannah Arendt van **DENKER DES VADERLANDS HANS ACHTERHUIS**.

21:55 - 22:40

COLLEGE HET ECHTE ZIJN

Aan de hand van Martin Heideggers ideeën over authenticiteit geeft **NANDA OUDEJANS** (filosoof UvT) een college op niveau over de onmogelijkheid van jezelf zijn, jezelf zoeken en jezelf vinden.

21:40 - 23:25

KREMLIN RECHTS

WORKSHOP HET ECHTE LEVEN

Hoe stel je vast of je *echt* leeft? Aan de hand van Heidegger en Damasio bespreekt **JAN FLAMELING** (filosoof) deze vraag. Met verhalen van **BEN CROON** (schrijver) en muziek van **EDSART UDO DE HAES** (gitarist).

20:15 - 21:45

ECHTER DAN ECHT?

SUNNY BERGMAN (documentairemaker) onderzoekt in haar film *Echter dan Echt* de hang naar 'authentieke ervaringen'. Aan de hand van fragmenten gaat ze in gesprek met **ANNE HAVIK**.

21:55 - 22:35

PLEIDOOI VOOR HET TREUZELLEN

In elk filmarchief slingeren stukjes film waar van niemand weet waar ze vandaan komen. **PETER DELPEUT** (filmmaker en schrijver) laat zich in deze filmlezing meevoeren door deze beelden. Mogelijk gemaakt door EYE Film Instituut Nederland.

22:45 - 23:30

BRANDSTOF WIE IS AUTHENTIEK?

Is authenticiteit af te zien aan iemands gedrag of uiterlijk? Aan de hand van videofragmenten van willekeurige personen wordt gezocht naar kenmerken van authenticiteit. Publiek mag stemmen. Een programma van Brandstof, 'denkstation voor levensideeën', een nieuw filosofisch initiatief.

20:15 - 21:00

RADIO LEVENVERHALEN

MARLI HUIJER (hoogleraar wijsbegeerte EUR) gaat met **KATINKA BAEHR** en **JAIR STEIN** (radiomakers VPRO, bedenkers van *1 Minuut* en *Plots*) in gesprek over de drang om van je eigen ervaringen een verhaal te maken. Hoe kan het schrijven van een biografie helpen bij het leren kennen van jezelf? Met radiofragmenten en voorgelezen, waargebeurde verhalen.

21:10 - 21:55

WORKSHOP FILOLAB

KIKI VERBEEK, **MITA VISSER** en **FRED WOERDEN**, allen filosoof, presenteren het Filosofisch Laboratorium. De zoektocht begint met een eenvoudige of een diepzinnige vraag en leidt tot inzicht in je eigen denken en doen. Het Filosofisch Laboratorium is een nieuwe en moderne methode ontwikkeld voor filosofisch onderzoek van dagelijkse vragen.
Max 20 pers. toegestaan.

22:05 - 22:50

BRANDSTOF WIE IS AUTHENTIEK?

Is authenticiteit af te zien aan iemands gedrag of uiterlijk? Aan de hand van videofragmenten van willekeurige personen wordt gezocht naar kenmerken van authenticiteit. Publiek mag stemmen. Een programma van Brandstof, 'denkstation voor levensideeën', een nieuw filosofisch initiatief.
Dit programmaonderdeel valt als 'café philo' wegens slecht weer niet op het dak kan plaatsvinden.

23:00 - 23:45

CAFÉ PHILO

Waarom komen onder de nachtelijke sterrenhemel de meest fundamentele levensvragen in ons op? Het 'café philo' vindt plaats op het dak van Felix Meritis. **MIRIAM VAN REIJEN** (docent filosofie) nodigt de bezoekers uit filosofische vragen of stellingen in te brengen over 'het echte leven'.
Max. 20 personen toegestaan. Bij slecht weer vindt café philo plaats in de zaal.

23:00 - 23:45

het echte leven

FILOSOFIE

LHCAN

TEEKENZAAL

- 20:25-21:10
De Romantiek van Woodstock
Lezing door Maarten Doorman
- 21:20-21:50
Lichaam & geest
Dansvoorstelling van Leine Roebana
- 22:00-22:45
Debat: Mogen we de mens technisch verbeteren?
- 22:50-23:35
Goochelshow Echte illusies
Door Tilman Andris

KOEPENZAAL

- 20:25-21:10
College Echte kunst
Door Thijs Lijster
- 21:10-21:55
College Echte filosofie
Door René Gude
- 21:55-22:40
College Het echte leven
Door Hans Achterhuis
- 22:40-23:25
College Het echte zijn
Door Nanda Oudejans

STERRENZAAL

- 20:15-21:00
Wie is authentiek?
Workshop Brandstof
- 21:10-21:55
Levensverhalen
Waargebeurde verhalen
- 22:05-22:50
filolab
Workshop van Het Filosofisch Laboratorium
- 23:00-23:45
Brandstof 2 Wie is authentiek?
/Café Philo (op het dak)

CONCERTZAAL

OPENING FILOSOFIENACHT 2011

Feestelijke opening van het tienjarige jubileum van de Filosofie Nacht. Filosoof en goochelaar **TILMAN ANDRIS** laat zien dat niet alles is zoals het lijkt.

Aansluitend welkomstwoord door Daan Roovers (hoofdredacteur *Filosofie Magazine*).

INTERVIEW SUSAN NEIMAN

Weten politici nog wat het volk echt beweegt? Volgens de Joods-Amerikaanse filosofe **SUSAN NEIMAN** moeten linkse politieke idealen terugveroveren op het populisme. Interview (Engels) door Sjoerd de Jong (*NRC Handelsblad*).

INTERVIEW PETER BIERI

De filosoof **PETER BIERI** (pseudoniem Pascal Mercier) stelt in zijn *Handwerk van de vrijheid* dat zelfkennis leidt tot vrijheid, en dus tot een authentiek leven met meer mogelijkheden. De romanschrijver **PASCAL MERCIER** laat zien hoe moeilijk dat kan zijn. Interview (Duits) door Joep Dohmen (hoogleraar ethiek Universiteit van Humanistiek).

VAN DYLAN TOT MEEUWIS

Aan de hand van muziekfragmenten gaat **AD VERBRUGGE** (filosoof VU en musicus) in gesprek met **DAAN ROOVERS** (hoofdredacteur *Filosofie Magazine*) over virtualisering, versteende idealen en de dynamiek van de tijdgeest.

FILOSOFIE OP STRAAT

Met zijn succesvolle project Rotterdam/Vakmanstad laat **HENK OOSTERLING** (filosoof EUR) zien wat filosofie in Vogelaarwijken kan betekenen. Interview door Wim Brands (journalist en presentator *Brands met boeken*).

MUZIEK AD VERBRUGGE

Een muzikale afsluiting van de Filosofie Nacht. **AD VERBRUGGE** (filosoof VU) schreef tekst en muziek en treedt op met de voormalige band van Anouk.

ZUILENZAAL

INTERVIEW STINE JENSEN

Wat is intimiteit in tijden van Facebook, Twitter en Geen Stijl? In het essay *Echte vrienden* laat **STINE JENSEN** (schrijver en filosoof) zien wat de valkuilen zijn van ongebreideld persoonlijke informatie delen op diverse social media. Betekent 'niets te verbergen hebben' dat we dan maar alles met elkaar moeten delen? Interview door Erno Eskens (*ISVW*).

PALMEN - VAN REYBROUCK

Romans gebaseerd op 'waargebeurde verhalen' zijn populair. **CONNIE PALMEN** (*De Wetten, I.M.*) en **DAVID VAN REYBROUCK** (*Congo. Een geschiedenis*, winnaar AKO Literatuurprijs), twee schrijvers die de grenzen van het genre opzoeken, discussiëren met **WIM BRANDS** over de rol van feiten in fictie en de rol van fictie in het echte leven.

INTERVIEW BAS HEIJNE

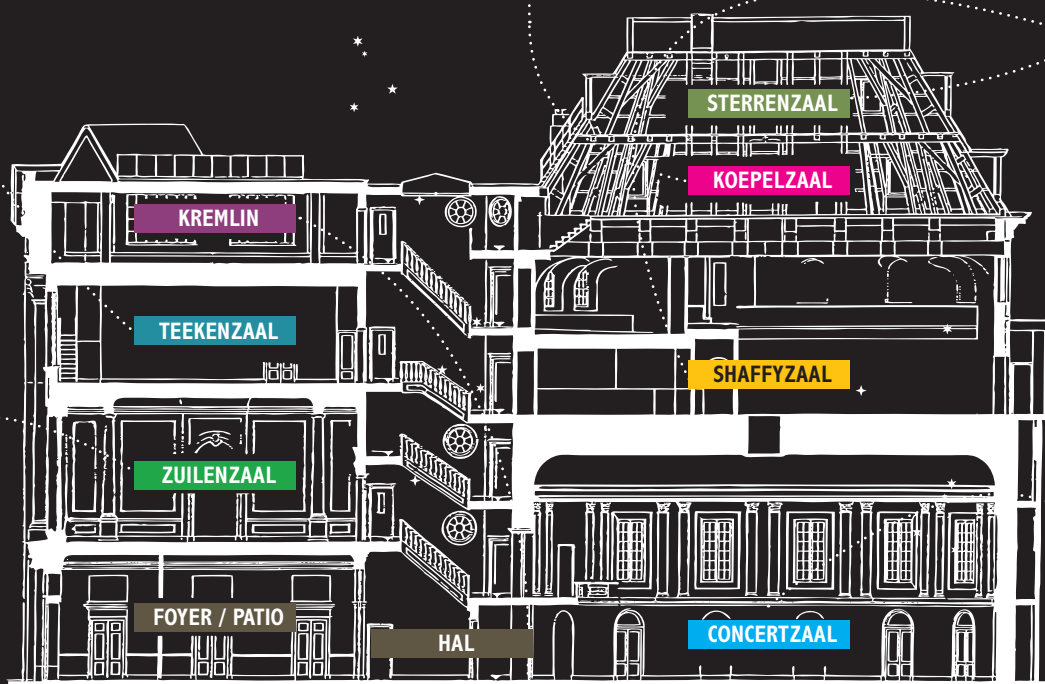
Zowel in Nederland als Europa beweren populistische partijen het echte leven beter te kennen dan de 'politieke elite'. Maar klopt dat wel? En is er een bezielend en idealistisch antwoord op populisme mogelijk, dat tegelijkertijd dicht bij het echte leven staat? **BAS HEIJNE** (schrijver en columnist *NRC Handelsblad*) geeft zijn visie in een gesprek met **LEON HEUTS** (*Filosofie Magazine*).

DEBAT HOE HERKENNEN WE HET ECHTE LEVEN?

Waarom herkennen we het echte leven? Aan de hand van zelfgekozen foto's proberen vier filosofen antwoord te geven op deze vraag. Een forumgesprek onder leiding van **MIRELLA VAN MARKUS** (journalist en columnist *Filosofie Magazine*) met **BERT KEIZER** (arts & filosoof), **JAN BOR** (filosoof en publicist), **RENÉ TEN BOS** (hoogleraar wijsbegeerte Nijmegen) en **MAUREEN SIE** (moraalfilosoof EUR).

STAND UP PHILOSOPHY

Het publiek stelt vragen over het echte leven en andere belangrijke zaken. Drie filosofen geven antwoord. Met **RENÉ GUDE** (directeur ISVW), **BERT KEIZER** (arts & filosoof), **MARLI HUIJER** (hoogleraar wijsbegeerte EUR), o.l.v. Daan Roovers (hoofdredacteur *Filosofie Magazine*).

SHAFFYZAAL

- 20:15-21:00
Scholierendebat
- 21:00-21:35
Uitreiking Socrates Wisselbeker
- 21:45-22:30
Echte leiders
Lezing door Jos de Mul
- 22:40-23:20
Moderne levenskunst
Lezing door Maarten van Buuren en Joep Dohmen
- 23:30-00:15
Dit is geen pijpshow
Met Frank Meester & Coen Simon

CONCERTZAAL

- 20:00-20:20
Opening filosofienacht 2011
Door Tilman Andris en Daan Roovers
- 20:20-21:05
idealisme & het echte leven
Interview met Susan Neiman (in het Engels)
- 21:05-21:45
Vrijheid & het echte leven
Interview met Peter Bieri alias Pascal Mercier (in het Duits)
- 21:55-22:40
Van Dylan tot Meeuwis
Interview met Ad Verbrugge
- 22:40-23:25
Filosofie op straat
Interview met Henk Oosterling
- 00:00-00:45
Optreden Ad Verbrugge & band
Muzikale afsluiting

ZUILENZAAL

- 20:15-21:00
Intimiteit in tijden van Facebook
Interview Stine Jensen
- 21:00-21:45
Fictie & het echte leven
Gesprek met Connie Palmen en David Van Reybrouck
- 21:45-22:30
Populisme & het echte leven
Interview met Bas Heijne
- 22:30-23:15
Hoe herkennen we het echte leven?
Forumgesprek o.l.v. Mirella van Markus, met Jan Bor, René ten Bos, Bert Keizer en Maureen Sie
- 23:25-00:10
Stand Up Philosophy
Stel uw vraag aan het stand up filosofentrio

KREMLIN RECHTS

- 20:15-21:45
Workshop Het echte leven
Muziek, literatuur & filosofie
- 21:55-22:35
Echter dan Echt?
Film en interview met Sunny Bergman
- 22:45-23:30
Pleidooi voor het treuzelen
Lezing met film door Peter Delpout

Mede mogelijk gemaakt door Swiss Arts Council Pro Helvetia